

KPT:n online-täysistunto 28.1.2025 (Teams)

Osallistujat

Jäsenet: pj. Sofia Vikman/kok, vpj. Sari Tanus/kd, vpj. Jani Kokko/sdp, Pia Björkbacka/SAK, Anne Tarvainen/humanitaarinen apu ja kriisinkestävyys (vara), Tuomas Tuure/demokratia ja rauhantyö (vara), Marjukka Holopainen-Raunio/BusinessFinland (vara), Suvi Virkkunen/humanitaarinen apu ja kriisinkestävyys, Jaakko Haikonen/STTK, Niko Humalisto/koulutus ja kehittyvät yhteiskunnat (vara),

Asiantuntijajäsenet: Pasi Hellman/ulkoministeriö, Lauratuulia Lehtinen/ulkoministeriö, Eeva Furman/Kestävän kehityksen toimikunta, Jorma Peltonen/SKOL ry, Marjaana Kokkonen/ympäristöministeriö, Anne af Ursin/valtiovarainministeriö, Marjo Heinonen/Vikes, Taina Sinivuori/Suomen Pankki, Folke Sundman/Rauhanliitto (vara), Maikki Kuittinen/Fida, Johanna Jokinen-Gavidia/ulkoministeriö

Muut: Silla Ristimäki/Fingo, Jenny Haukka/ulkoministeriö, Maria Suokko/ulkoministeriö, Virva Viljanen/demokratia ja rauhantyö, Anna Hyvärinen/Fingo

Sihteeristö: Marikki Karhu, Katja Kandolin

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00. Täysistunto järjestettiin eduskunnan istuntotauon vuoksi poikkeuksellisesti Teamsin välityksellä

2. Pöytäkirjojen tarkastus

Hyväksyttiin täysistuntopöytäkirja 19.11.2024 ja työvaliokunnan pöytäkirja 10.12.2024.

3. YK:n tulevaisuushuippukokouksen merkitys Suomen kehityspolitiikalle

YK:n tulevaisuussopimus ja Suomi - päivitys, kehityspolitiikasta vastaava alivaltiosihteeri Pasi Hellman: YK:n tulevaisuuskokous hyväksyi tulevaisuussopimuksen ja sen liitteenä digitaalisopimuksen sekä tulevien sukupolvien julistuksen viime syksynä. Tulevaisuussopimus on yksi huomattavimpia kansainvälisiä sopimuksia vuosiin. Se vahvistaa aiemmat YK:ssa sovitut tavoitteet, kuten YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelman. Sopimus kattaa kaikki YK:n kolme peruspilaria: kestävän kehityksen, ihmisoikeudet ja rauhan ja turvallisuuden. Se sisältää kehityspolitiikan kannalta keskeisiä kirjauksia liittyen päätavoitteeseen (äärimmäisen köyhyyden poistaminen maailmasta) ilmastomuutokseen, kehitysrahoitukseen (ml. velka- ja ruokaturvakysymykset) sekä naisten ja tyttöjen aseman vahvistamiseen. Myös turvallisuusneuvoston uudistaminen (globaalin etelän, erityisesti Afrikan mantereeseen edustus) nousi vahvasti esille. Täysistunnossa kuultiin, miten Suomi huomioi tulevaisuussopimusta kehityspolitiikassaan. On positiivista, että lopputulokseen/sopimukseen päästiin kompromisseja tekemällä ja tämä osoittaa, että monenkeskinen yhteistyö toimii edelleen. Tämän päälle voidaan rakentaa jatkotyötä.

Kansainvälisen kehitysrahoitusarkkitehtuurin osalta on kirjattu YK-järjestöjen ja kansainvälisten rahoituslaitosten tarve auttaa velkakysymyksissä ja ruokaturvattomuudesta kärsiviä val-

tioita. On kuitenkin tärkeää saada kehittyvien maiden ääni paremmin kuuluville kansainvälisissä rahoituslaitoksissa. Global Digital Compact sitouttaa yhteisiin tavoitteisiin globaalin digitalisaation (ml. tekoäly) kehittämiseksi. Suomi on mukana tässä prosessissa ja valmisteluissa sai useita tärkeitä asioita sisään, ml. ihmisoikeudet, tasa-arvo, koulutus, tekoälyn hallinta. Global Compactissa on 56 toimenpidekohtaa, 6 työryhmää YK:n sisällä edistää tätä, jäsenmaat edistävät osaltaan. Myös yksityissektorille ja muille sidosryhmille annettu suosituksia. Sopimusta toimeenpannaan kansainvälisissä prosesseissa, mm. 4. kehitysrahoituskonferenssissa kesäheinäkuun vaihteessa Sevillassa.

LDC-maat ja Suomen rooli: LDC Future Forum pidettiin viime vuonna Helsingissä (joka toinen vuosi partnerimaissa). Seuraava kokous järjestetään huhtikuussa Sambiassa, fokuksena resilienssin vahvistaminen. LDC-maat olivat Helsingissä katsomassa mallia eri asioihin ja kokous on saanut suurta kiitosta. Aiheina ja käyntikohteina olivat mm. kiertotalous, Oodi, eduskunta. Tarkoituksena kokouksella on tuoda toimijoita yhteen pohtimaan LDC-maiden haasteita. Helsingissä esille nousi erityisesti tarve ja toive investointeihin ja kauppaan.

Kauppa- ja kehitysselonteko: annettiin eduskunnalle kesällä 2024, 4 valiokuntaa käsitteli ja lausui siitä. Uav:n lausunto lähes yksimielinen (pl. Vasemmistoliiton eriävä mielipide). UaV edellyttää ulkoministeriötä raportoimaan selonteon toimeenpanosta. Selonteko etenee nyt kevätkaudella (maaliskuu 2025) eduskunnan täysistuntoon keskusteltavaksi. Toimeenpano: pitkälti ulkoministeriön toimien varassa. Mittaristoa kehitetään toimeenpanon ja sen tuloksellisuuden seuraamiseksi.

Keskustelussa huomautettiin, että tuloraportointia ei mainita edellisten selontekojen tapaan KAKE-selonteossa ja kysyttiin, onko aikaisemman kaltaista (kuten 2018 ja 2022) tuloraporttia tarkoitus tuottaa eduskunnalle. AVS Hellman vastasi, että eduskunnalle tulossa takaisinraportointi, joskaan ei edellisvuosien kaltaista tuloraporttia, koska se oli raskas prosessi. Uav:n kauppa- ja kehitysselontekoa koskevan mietinnön ponsiosa edellyttää kuitenkin raportointia hallituskauden loppupuolella uav:lle mietinnössä esitetyistä havainnoista. Tuloksellisuusagenda ohjaa vahvasti ulkoministeriön työtä. Myös Agenda2030 –tavoitteet ovat kirjattu selontekoon vahvasti. AVS Hellman: tuloksellisuus ja KAKE: lähtökohta että kauppa ja kehitys yhteen paremmin, mutta ei tingitä kehitysagendasta.

Todettiin, että on hyvä, että Suomi on tuonut yhteen LDC-maita ja kysyttiin, mistä maista oli osallistujia mukana Suomessa järjestetyssä kokouksessa. VS Hellman: kokoukseen oli kutsuttu sekä LDC-maiden edustajia YK:sta (14 edustajaa) ja maista itsestään (44 edustajaa). Yhteistyössä painottuvat maat, joiden kanssa on perinteisesti ollut kontakteja.

Kysyttiin myös presidentti Trumpin alkukauden suunnanmuutoksista ja erityisesti monenkeskiseen järjestelmään vaikuttavista toimista (ml. USAID, WHO, Kv. sopimukset) ja miten tilanne nähdään ulkoministeriössä, onko Suomella kantoja vielä näihin toimiin. AVS Hellman: Suomi seuraa aktiivisesti tilannetta, jossa USA on jäädyttänyt kaikki kehityspoliittiset toimet 90 vuorokaudeksi, jonka jälkeen päätetään jatketaanko, lakkautetaanko vai uudistetaanko niitä. Tämä tulee vaikuttamaan aivan kaikkeen, samoin kuin irtautumiset sopimuksista. Tänä aikana yhdysvaltalaiset virkamiehet ja diplomaatit eivät myöskään osallistu kv. kokouksiin. USA on ollut tärkeä kv. rahoittaja erityisesti kv. humanitaarisessa avussa, kehitysyhteistyössä ja YK-järjestelmässä kokonaisuudessaan. Vielä on aikaista arvioida kokonaisvaikutusta. Tilannetta seurataan koko ajan, vaikutukset tulevat olemaan kuitenkin merkittäviä. Esim. tapauksia joudutaan perumaan, yhteistyö transatlanttisessa yhteydessä kehitysyhteistyön osalta vaikeutuu, samoin kuin kansainväliset kokoukset ja prosessit; nähtäväksi jää, voivatko USA:n edustajat osallistua kokouksiin tulevaisuudessa.

4. Suomen kestävän kehityksen maaraportti 2025 kehityspolitiikan näkökulmasta

Suomen kestävän kehityksen maaraportti 2025, pääsihteeri Eeva Furman, Kestävän kehityksen toimikunta:

YK:n kestävän kehityksen ohjelma Agenda2030 hyväksyttiin vuonna 2015. Maat raportoivat vapaaehtoisesti edistymisestään sen toimeenpanosta, Suomi raportoinut 2016 ja 2020 ja raportoi nyt kesällä 2025. Suomi on saanut paljon kiitosta raporteistaan ja tavastaan edistää kestävä kehitystä. Erityiskiitosta saa laaja osallisuus, avoimuus ja itsekriittisyys. Suomi arvioidaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti maailman menestyneimmäksi kestävän kehityksen edistämisessä. Suomen haasteina ovat kuitenkin mm. ekologinen kestävyys, Suomessa tapahtuvan kulutuksen kielteiset vaikutukset muihin maihin sekä heikko tuki maiden edistymiselle kestävässä kehityksessä.

Valtioneuvoston kanslia vastaa raportin kirjoittamisesta, toimituskunnassa VNK, UM ja Tilastokeskus ja paikalle kutsutaan asiantuntijoita. Valmistelua tukee myös valtioneuvoston kestävän kehityksen koordinaatioverkosto. Lopputuotteena verkkojulkaisu.

Raportti alkaa pääministerin avauspuheella, jonka jälkeen tulevat raportin pääviestit: miten edistytty viidessä vuodessa. Suomi keskittyy seuraaviin avainalueisiin: keskeisten järjestelmien kestävyysmurros, yhteistyö hallituksen, eduskunnan ja nuorten kanssa, kestävä talouskasvu, polarisoituminen ja yhdenvertaisuus, ennakointi ja tulevaisuus.

Raportin tavoitteena on jakaa tietoa Suomen etenemisestä YK:lle ja sen jäsenmaille. Raportointivuosi on Suomelle tärkeä hetki tarkastella kehittymistä ja sitä, miten tästä eteenpäin. Raportti tehtiin niin, että kokonaishierarkia mietitty, myös yli hallituskautinen, tilastot ja tutkimus (Tilastokeskus, datahuone, Kestävyyspaneeli), tietopohjaisuus (asiantuntijapohjaiset arvioinnit ja analyysit, kansainväliset arviot (Nigeria ja Norja arvioivat, lisäksi kirjallisuudesta). Yhteiskunnan osallisuus (kansalais- ja yritysjärjestöjen arviot Suomen etenemisestä 17 tavoitteessa, riippumattomia näkökulmia ja SWOT-analyysejä toimijoilta, kansalaisten kansalliset dialogit ja pulssikyselyt), future orientation (tulevaisuusvaliokunta, SWOT-aineistot toimijoilta).

Miten Suomi on edistänyt ja mikä on tämänhetkinen tilanne: Tietoisuus ja paradigman muutos, systeeminen siirtyminen kohti kestävä kehitystä. Hallinnan keinot joilla vauhditetaan kehitystä kohti kutakin 17 kestävän kehityksen tavoitetta, mitä indikaattorit kertovat todellisesta kehityksestä kussakin 17 kestävän kehityksen tavoitteessa. Miten Suomen kehittyminen nähdään maamme rajojen ulkopuolella?

Suomi valmistautuu jatkamaan työtä 2030 saakka ja pitää tärkeänä, että sitä tehdään yhdessä muiden kanssa. Tulevaisuusselonteon ja tulevaisuusvaliokunnan näkökulmat ovat myös mukana. Samoin Ote lasten Toiveikas tulevaisuus -raportista, Kestävyyspaneelin tulevaisuusmatka-prosessin tulos, toimijoiden ja ihmisten näkökulmia.

Raportin lopussa koostetaan raportin suositukset Suomelle. 3-5 suositusta hyvin yleisellä tasolla, myös millä ohjauksella edistetään, esim. entistä vahvempi systeeminen, kokonaisvaltainen lähestymistapa, ennakointi, proaktiivisuus ja toiveikkaan kestävän tulevaisuuden kuvittelu. Nuorten voimaannuttaminen ja lasten koulutus tulevien sukupolvien kasvamiseksi toimimaan kestävyiden ja planetaarisuuden näkökulmasta. Valtion ja aluetasojen entistä kiinteämpi yhteistyö.

Kansalaisyhteiskunnan päähuomiot maaraportissa, asiantuntija Silla Ristimäki (Fingo):

Tavoitteet: Sisällön tuottaminen Suomen VNR2025 maaraportin riippumattomaan osuuteen ja nuorten näkemysten integrointi koordinoitusti. Tavoitteiden tarkennus: Kansalaisyhteiskunnan ja yrityksiä edustavien tahojen näkemysten kerääminen ja integrointi Suomen onnistumisesta 17 SDG-tavoitteen suhteen (aikajanalla 2020-2024). Kansalaisyhteiskuntaosuus ei ole kehitysjärjestöjen raportti, vaan laajempi, kattaen myös Suomen kansallisen kehityksen haasteet ja mahdollisuudet. SWOT-arvio Suomen kestävä kehityksen tilasta ja tulevaisuusnäkymistä

Fingo toimii kansalaisyhteiskunnan raportoinnin pääkoordinaattorina ja vastaa siitä, että osapuolten yhtenäisten ohjeistuksen ja sovitun työnjaon mukaisesti tuottamat pääviestit ja sisällöt tulevat integroiduksi raporttiin. Fingo kokoaa kansalaisyhteiskunnan näkemykset ja SWOT-analyysin osaksi raporttia. UN Global Compact Network Finland kokoaa yritysten edustajien näkemykset.

Kestävä kehityksen onnistumisten osalta tunnistetaan: suomalaisten yksityissektorin toimijat, jotka peräänkuuluttavat kunnianhimoista yritysvastuulainsäädäntöä; Suomen sitoutuminen merien kansainväliseen suojeluun; tuki syvänmeren kaivostoiminnan lykkäämiselle lisätutkimusten ajaksi; laajat tavoitteet (osana EU:ta) globaalille muovisopimukselle. Suomi on jatkanut osallistumista Valtiovarainministerien ilmastokoalitioon, joka alun perin perustettiin Suomen aloitteesta.

Kestävä kehityksen onnistumiset kehityspolitiikassa: Suomen pitkäaikainen sitoutuminen prioriteettiteemoihin tunnistetaan ja sitä pidetään arvokkaana: naisten ja tyttöjen oikeudet, seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet, koulutus, ilmastotoimet ja vammaisinkluisio ovat pysyneet Suomen prioriteetteina. Koulutuksen osalta myös laajempi kansainvälinen yhteistyö ja mm FinCEED ja osallistuminen EU:n Team Europe –aloitteisiin.

Kansalaisyhteiskunta tunnistaa tarpeen etsiä uusia kumppanuuksia ja tapoja edistää kestävä kehitystä kansainvälisesti, ja yhtyy näkemykseen, että yksityisektorin rooli on merkittävä. Suomi tunnistaa kansalaisyhteiskunnan merkityksen ja roolin: Kansalaisyhteiskuntaa on konsultoitu keskeisissä prosesseissa, kuten Suomen YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenyyden aikana, 1325 ja 2250 toimintasuunnitelmien laatimisessa. Kansalaisyhteiskunnan panosta kehitysyhteistyöhön arvostetaan.

Kestävä kehityksen haasteet: Suomen globaali jalanjälki huolestuttaa. Suomen materiaalijalanjälki asukasta kohti ja materiaalien kulutusaste ovat edelleen EU:n keskiarvoa korkeammat. Suomalaisten kulutuksen ympäristövaikutuksia rajojemme ulkopuolella ei seurata tarpeeksi. Maahantuotujen elintarvikkeiden ympäristöjalanjälki Suomen ulkopuolella aiheuttaa huolta: vaikutus maankäyttöön, veden kulutukseen, päästöihin, metsäkatoon. Pettymys, että Suomi vesitti EU:n yritysvastuudirektiiviä ja äänesti sen puolesta vasta onnistuttuaan heikentämään tekstiä. Huoli heikentyneestä sitoutumisesta kansainvälisiin ihmisoikeussitoumuksiin sekä rauhanrakentamiseen. Suomi ei ole laatinut kansallista biodiversiteettistrategiaa ja toimenpanosuunnitelmaa

Kestävä kehityksen haasteet kehityspolitiikassa: Painotus on muuttunut: Agenda 2030:n ohjaavuus ja näkyvyys vähentynyt kauttaaltaan, köyhyyden vähentämistä ei enää tuoda tavoitteena esiin, on myös merkkejä siirtymisestä takaisin sidottuun apuun, jossa Suomen etu nostetaan tavoitteena kestävä kehityksen edelle. Ei ole tarpeeksi politiikkajohdonmukaisuutta tai pitkäjänteistä sitoutumista ympäristötavoitteisiin osana Suomen kehityspolitiikkaa.

Temaattisesti toiveita, että Suomen tuki huomioisi kestävien ruokajärjestelmien kehittämisen, tuen pienviljelijöille ilmastonmuutoksen adaptaatioissa. LNOB suhteessa puhtaan ja uusiutuvan energian tavoitettavuudessa erityisesti vähiten kehittyneissä maissa ja hauraissa konteksteissa. Ihmisarvoisen työn palauttaminen prioriteetteihin. Kolmoisneksus - lähestymistavan edistäminen on jumittunut. OECD DAC:n vertaisarvioinnin suosituksia ei toteutettu täysmääräisesti (erityisesti v.2017 raportin suositukset ympäristötavoitteista).

Haasteet rahoituksessa: Rahoitusleikkauksilla on ollut mittava vaikutus. Rahoitus Suomen prioriteeteille, kuten koulutukseen laskee v.2025. Pelkona, että muutokset painotuksissa ja rahoituksessa vähentää huomiota ja tukea vähiten kehittyneille maille. Suomella ei ole uskotavaa tiekarttaa saavuttaa 0.7% BKT kehitysrahoitustavoite. Epäselvää myös mikä on sitoutumisaste 0,7:aan tai muihin tavoitelukuihin (LDC-osuus 0,2 %, gendertyö 85 %). Koulutusaloitteiden merkitystä humanitaarisessa avussa ei arvosteta tarpeeksi. Suomi ei ole ryhtynyt toimiin Kunming-Montrealin biologista monimuotoisuutta koskevan maailmanlaajuisen puiteohjelman uusien, kehitysmaille suunnattujen rahoitussitoumusten täyttämiseksi. Suomalaisia yrityksiä tuetaan julkisella kehitysavulla erilaisin vaatimuksin kuin kansalaisyhteiskuntaa. OECD DAC arvio v.2024: Suomen tulisi varmistaa, että yksityinen sektori huomioi kehitysvaikutukset toimiessaan kehittyvissä maissa.

Haasteet ilmastorahoituksessa: Aloitteet (2022) pitkäjänteisestä ilmastorahoituksesta ja ilmastorahoituksen integroimiseksi Ilmastovuosikertomukseen olivat positiivisia. Samoin yritys tasata Suomen tukea adaptaatio ja mitigaatiorahojen välillä. Ilmastorahoituksen määrä kasvoi 2020-2023. Suomi ei kanna vastuutaan uuden ja lisäisen ilmastorahoituksen allokoinnista. Vuodesta 2023 eteenpäin, ilmastorahoitusta on leikattu. Ilmastorahoitusta ei eritellä talousarvioesityksessä. Ilmastorahoituksen kohdentamisessa ei priorisoida haavoittuvaisimmassa asemassa olevia. Laadullinen raportointi adaptaatio ja mitigaatiorahojen on puutteellista ja ilmastorahoituksen tuloksia on mahdotonta arvioida.

Kestävä kehitys Suomen mahdollisuudet: Suomi tunnetaan vakaana ja turvallisena maana. Suomi voi luoda kumppanuuksia muiden maiden kanssa. Suomi osaa toteuttaa kansalaisyhteiskunnan osallistamista. Virkahenkilöitä on helppo lähestyä, haluavat edistää asioita. Kansalaisyhteiskuntatoimijoilla on asiantuntijuutta ja tekevät työtään antaumuksella, saavat aikaan tuloksia. Kansalaisyhteiskunnan tilan puolesta puhuminen myös kansainvälisesti, osana EU:n Global Gateway hankkeita ja kumppanuuksia ja osana YK ja kv-rahoitusinfrastruktuurin uudistuksia. Yksityisellä sektorilla on halua edistää kestävyttä (ja ylittää vaatimukset). Suomella on innovaation, teknologian ja digitalisaation potentiaalia. Näitä voi myös viedä ja jakaa kansainvälisesti, jotta niistä voidaan hyötyä osana globaalia kehitystä.

Kestävä kehitys, Suomi ja uhat kehitykselle: Globaalisti: Toimintaympäristön arvaamattomuus ja kriisiytyminen. Ihmisoikeuksien heikkeneminen. Kansallisesti: Ei kanneta osuuttamme globaalista vastuusta, ml. ilmasto-oikeudenmukaisuuden edistäminen. Ei pyritä vähentämään Suomen ekologista jalanjälkeä reilulle tasolle. Pitkäjänteisyys puuttuu kestävä kehityksen edistämisessä, ml rahoituksessa. Näennäisosallistaminen ja tokenismi (erityisesti nuorten osallistamisesta). Kansalaisjärjestöjä ei oikeasti oteta osaksi vaikuttamisen mekanismeja. Ei sisällytetä tulevien sukupolvien näkökulmaa päätöksentekoon. Yhteiskunnan polarisoituminen, rasismien ja syrjinnän kasvu. Globaaliasvatuksen heikko tilanne. Tulisi ottaa kantaa rohkeasti vakaviin asioihin esim. lapsiavioliitot ja Gaza.

Keskustelu:

Todettiin, että tilastot loppuivat vuoteen 2022, jolloin puhutaan edellisten hallitusten toimista, nykyisen hallituksen teot eivät näy, onko näissä mukana nyt tässä raportissa? Selonteossa painotus taloudessa ja sen kestävydessä, mutta kaikki sdg-tavoitteet olisi tärkeää huomioida, esim. sosiaalinen kestävyys.

Kysyttiin myös, miten raportti rakennetaan ja onko äärimmäinen köyhyys tavoitteena edelleen. Suomea arvostetaan kestävä kehityksen toimissa maailmassa, ja kansalaisyhteiskunnan osallistaminen ja ruohonjuuritason työ tärkeää. Vaikea kuitenkin mitata näiden vaikuttavuutta. Pohdittiin myös, nähdäänkö Suomessa se, että esim. lapsiavioliittoja vastustetaan kansainvälisillä areenoilla. Pitäisikö tiedottaa paremmin, jos tämä työ ei näy ulospäin. Mistä tämä käsitys, ettei Suomi toimi, tulee ylipäänsä lapsiavioliittojen tai esim. Gazan tilanteen suhteen. Tilanne on erittäin monimutkainen ja eri toimijoilla on erilaisia näkemyksiä – voi näyttäytyä rohkeuden puutteena. Suomen kannat olleet kuitenkin selkeitä, vaikka tilanne itsessään ei ole selkeä.

VNK vastasi, että tilastot ovat tarkentuneet ja täydentyneet, ovat nyt laajemmat, Tilastokeskus tuottaa tilastoliitteet. Poliittikkavaihdoksia tullaan tarkastelemaan ponsien ja hallituksen kertomuksien kautta, ne katetaan monipuolisesti. Mihin keskitytään: jokainen SDG saa saman sivumäärän. Tulevaisuusnäkökulma: globaalikumppanuus esille. Tätä kehitetään vielä ja tullaan keräämään lisää materiaalia. Tähän liittyy uusi yhteistyömuoto, ns. ”tulevaisuusmatka”: nettipohjainen toimikunnan työ alkaa 12.2. ja kestää noin viikon, rakennetaan tulevaisuuden prototyyppi, millä tulevaisuustarkastelua voi tehdä muutenkin kuin faktapohjaisesti. Kestävyyspaneeli tehnyt alkutyön tähän.

Fingo: Nyt on mielikuva kansalaisyhteiskunnan puolella, että köyhyyden poistaminen on jäänyt pois prioriteeteista ja kauppa edellä mennään. Gazan tilanne: Suomen jatkuva asekauppa Israelin kanssa on ongelma, muut maat ottaneet vahvempia kantoja kuin Suomi. Kansalaisyhteiskunnan tilan rajoittaminen; puolustajat eivät niin äänekkäitä kuin vastustajat. Vuoropuhelun tärkeys korostuu ja toivottavasti tätä on, mukaan otettava myös nuoret ja ikääntyvät.

Puheenjohtaja totesi, että köyhyyden poistamisessa on näkökulmaero ja tarve siksi vuoropuhelulle. Talouskasvu on edellytys köyhyyden vähentämiselle ja myös kehittyvät maat haluavat tätä. Myös Suomessa oltava talous kunnossa, jotta voidaan kantaa vastuuta globaalisti. Tavoitteet eivät siis ole vastakkaisia. Talous on välinen köyhyyden poistamisessa. Tarvitaan lisää vuoropuhelua. Globaalikasvatus Suomessa: tärkeää, mutta on niukkuutta talouden puolella ja siksi vaikea tukea. Maailman mittakaavassa Suomessa on hyvä koulutusjärjestelmä ja globaalikasvatuksen sisältöä tulee jo koulutusjärjestelmän kautta.

Kysyttiin myös jalanjäljestä ja rahoituksesta: millainen on Suomen uskottavuus, ollaan mallimaa, mutta nämä kipukohtia on. Tulisi aidosti pyrkiä pienentämään jalanjälkeä ja lisäämään rahoitusta. LDC-maat ja kauppa: tulisi olla aidosti kestäviä ja tukea siirtymää puhtaaseen talouskasvuun. Dialogia tästä tulisi käydä, tämä on haasteellista (arvoketjujen analyysi). Myös mahdollisuus. Ilmasto- ja biodiversiteettisopimusten vaatimukset tulisi toimeenpanna myös Suomessa, tämä on tärkeää uskottavuudelle.

Ulkoministeriö: Ei kerrota omasta erinomaisuudesta vaan työkaluna ja vertaisoppimisen mahdollistajana muille maille. Mitä tehty ja millaisin työkaluin, annetaan vinkkejä sdg-tavoitteiden toimeenpanoon. Osoitetaan sitoutumista Agenda2030 ohjelmaan. Kansalaisyhteiskunta. Suomi tunnettu osallistamisessa, mallia muutkin kopioineet. Kestävä kehityksen pitkäjänteisyyden puuttuminen: hallituskauden vaihdos, rahoitukseen tullut muutoksia. Mutta ollaan pitkäjänteinen kumppani, on myös pitkälle ulottuvat painopisteet kestävässä kehi-

tyksessä sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa, tuetaan sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää, ym. Tullaan hyödyntämään OECD:n raporttia.

VNK: Jalanjalkiasia tulossa kyllä. Suomi tekee pitkäjänteistä työtä.

Fingo: Tarvitaan eri toimijoita, koska täydentävät toisiaan ja oppivat toisiltaan.

- Merkitään keskustelu tiedoksi jatkotyöstöön, kyseessä ei ole virallinen KPT:n kanta.
- Keskustelu pohjustaa Kestävän kehityksen toimikunnan ja KPT:n yhteisseminaaria 4.3.

5. KPT:n ajankohtaiset tiedoksi

- Sihteeristön laatima lausuntopohja on valmistumassa KPT:n kehityspolitiikkaa ohjaavien selonteiden toimeenpanon evästyksen liittyen (UTP ja KAKE –selonteot). Tavoitteena on toimittaa lausunto kommentteille puheenjohtajiston kautta helmikuun alussa. Lausunto keskittyy muutoksiin ja jatkuvuuksiin (ml. mahdollisuudet ja haasteet) erityisesti kehityspolitiikan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden näkökulmista. Lausunto nostaa esille toimeenpanossa erityisesti huomioitavia seikkoja ja sisältää suositukset niihin.
- *OECD-DACin Suomen kehitysyhteistyötä tarkasteleva vertaisarvio* julkaistiin 13.12. Suomi laatii raporttiin johdonvastineen 6 kk sisällä raportin julkaisusta. Vertaisarvio sisältää viittauksia KPT:hen, jopa suositustasolla.
- *Miten Suomi voi edistää sukupuolten tasa-arvoa Naton ytimessä Naiset, rauha ja turvallisuus –toimintaohjelman kautta?* – toimeksianto on vauhdissa. Tuleva KPT:n keskustelupaperi avaa Suomen vaikutusmahdollisuuksia sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi Natossa, Naton Naiset, rauha ja turvallisuus –toimintaohjelman kautta. Keskustelupaperi laaditaan kolmen johtavan asiantuntijan yhteistyönä: Minna Lyytikäinen (HY), Juha Pyykönen (Security Analysis Oy) ja Iro Särkkä (UPI). Hanketta tukee KPT:n jäsenistä koostuva ohjausryhmä. Hanke valmistuu helmikuussa, julkaisutilaisuus maaliskuussa.
- Laadinnassa myös ”Tämä on KPT” –esite, vaikuttamistyötä varten (puheenjohtajiston kommentteilla) erityisesti tahoille, jotka eivät ole olleet KPT:n piirissä.
- *KPT:n kenttämätka toteutettiin yhdessä Addis Abeban suurlähetystön kanssa 23.11. – 30.11.* Pääsihteeri on laatimassa matkaraportin (tulossa helmikuun puolella). Tutustuimme kattavasti maan kehitys- ja humanitaarisiin haasteisiin, Tigrayn humanitaariseen tilanteeseen ja Suomen kehitysyhteistyön maaohjelman tuloksiin. Delegaatiota johti KPT:n varapuheenjohtaja, kansanedustaja Jani Kokko (sd.). Mukana olivat myös kansanedustajat Inka Hopsu (vihr.), Tuomas Kettunen (kesk.), Ari Koponen (ps.) ja Sari Tanus (kd.) sekä Suomen Punaisen Ristin Suvi Virkkunen ja KPT:n pääsihteeri.
- Tulevan kenttämätkan suunnittelu käynnistyy pian.

6. KPT:n aikataulu

- TI 11.2. klo 09.45-11.15 *KPT:n työvaliokunta*, pääaiheena kehitysyhteistyötä koskevat lakimuutokset ja KPT:n lausunto kehityspolitiikkaa ohjaaviin selontekoihin (Pikkuparlamentin kab. Tervaleppä + Teams)
- TI 4.3. klo 10.00-11.45 *Suomi Agenda 2030:n toimeenpanoa edistämässä: tarkastelussa Suomen globaali vaikuttavuus* KPT:n ja Kestävän kehityksen toimikunnan yhteisseminaari jäsenistölleen (Pikkuparlamentin auditorio)
- TI 18.3. klo 09.45-11.45 *KPT:n täysistunto*, pääaiheena mm. maailman humanitaarinen tilanne ja hyvän humanitaarisen avun periaatteet (Suuren valiokunnan sali, Pikkuparlamentti)
- TI 20.5. klo 09.45-11.45 KPT:n täysistunto, pääaiheena mm. Suomen Etyj-puheenjohtajuus

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.53.